

Info professionaalse suuhügieeni praktika juhendajale

Professionaalse suuhügieeni praktika on hambaarstiõppe 3. kursuse järgselt suvekuudel toimuv kliiniline praktika, mis vältab 54 astronoomilist tundi (6h tööpäeva puhul 9 päeva). Selle aja jooksul töötab praktikant hambaraviasutuses teostades patsientidele suuhügieeniga seotud protseduure.

Praktika eesmärgid:

- õppetöö jooksul omandatud erialaste teoreetiliste teadmiste ja praktiliste oskuste kinnitamine ja süvendamine hambaravi asutuses
- saada meeskonnatöö kogemus hambaravi asutuses
- teostada **õppekavas omandatud pädevuste piires** ja patsiendi vajadustest lähtuvalt protseduurid mis on eelnevalt praktika juhendajaga kooskõlastatud
- eneserefleksiooni kaudu julgustada enesearengut

Õpiväljundid:

- hindab ja nõustab patsiente suuhügieeni osas
- teostab patsiendi vajadustest lähtuvalt professionaalseid suuhügieeni protseduure
- tunneb praktikabaasi töökorraldust ja on saanud meeskonnas töötamise kogemuse
- täidab patsiendiga seonduvat dokumentatsiooni järgides delikaatsete isikuandmete käitlemise nõudeid
- on analüüsinud ja reflekteerinud oma praktikaaegset tegevust

Millised on ülikooli ootused praktikajuhendajale?

Kliiniline praktika on üliõpilasele üks esimesi mahukaid kokkupuuteid hambaarsti igapäevatööga. Seega on praktika juhendajal suur mõju praktikandi töövõtete ja hoiakute kujunemisele. Juhendajaks sobib hambaarst, kes soovib ja suudab praktikanti juhendada.

Juhendaja peab olema teadlik praktika eesmärkidest, õpiväljunditest (esitatud eespool) ja hea juhendamise põhimõtetest. Juhendaja teab juhendamise seotud dokumentatsiooni nõudeid (käesolev juhend ja praktikapäevik).

Konkreetsed juhendajapoolsed tegevused:

- Juhendaja tutvub käesoleva juhendiga ja praktikaga seotud dokumentidega kas juba eelnevalt või hiljemalt praktikandi juhendamise esimestel päevadel.
- Sõlmib praktikandiga kokkulepped (nt millised ravietapid ja -protseduurid teostab praktikant iseseisvalt ja millistega pöördub kooskõlastamiseks või juhtnööride saamiseks juhendaja poole).
- Annab praktikandile regulaarselt tagasisidet ja edasisi suuniseid.

Praktikandi vastutus:

- Üliõpilane sõnastab praktika alguses praktikatsükli eesmärgid, kooskõlastab need juhendajaga ja sõlmib juhendajaga kokkulepped praktikatsükli edukaks sooritamiseks.
- Praktika eesmärk on anda praktikandile võimalus oma teoreetilised teadmised rakendada praktikas. Tuleb meeles pidada, et tegemist on alles eriala omandava

üliõpilasega, kes oskab teostada lihtsamaid protseduure, kuid kes vajab juhendaja tuge. Töö korraldamisel tasub arvestada praktikandi omandatud oskuste taset ja praktika õpiväljundeid.

Töökorraldus:

- Praktikant siseneb praktikasse erineva eelneva kliinilise kogemusega. Saamaks paremat ülevaadet praktikandi teadmistest, oskustest ja kogemustest, on otstarbekas need vestluse teel välja selgitada ning neist lähtuvalt teha kokkulepped, millised on vastastikused ootused praktikale ja teineteisele.
 - Kokku leppida, milline on töökorraldus (juhendaja töögraafik, kohtumiste ja praktikapäeviku täitmise aeg, osakonna reeglid ja töökultuur jms) ning millised on praktikandi täpsed tööülesanded tema pädevusest lähtuvalt.
 - Samuti näidata praktikandile, kus on olulisemad ruumid, milline on üksuse töökorraldus (tööpäeva algus ja lõpp, lõunapaus jne) ja kui on kohapeal kasutamiseks töövahendid, siis kus need asuvad.
 - Kliinilisel tööl on ametlik tööaeg, millest kõrvalekalded on võimalikud vastastikusel kokkuleppel juhendajaga ja mis on kooskõlastatud praktikabaasiks oleva hambaraviasutusega.
 - Praktikanti informeerida olulisematest kontaktisikutest kellega vajadusel kontakteeruda. Samuti kust saab praktikant ligipääsu baasi infosüsteemidele, millised avaldused neile ligipääsuks ja kellele tuleb esitada.
 - Töös vajalikud vahendid – kas praktikant saab tööriietuse ja isikukaitsevahendid praktikabaasi poolt või peavad tal olema mõningad isiklikud vahendid.
 - Leppida kokku kuidas toimub juhendaja ja praktikandi vaheline kommunikatsioon. Kuigi see tundub loomulik, tuleks juhendajal praktikanti julgustada küsimusi esitama ja näidata üles huvi tema õppimise vastu. Juhendajal on suurepärane võimalus innustada noort kolleegi oma eeskujuga ja suunata teda uurima ja õppima.
 - Teha selge kokkulepe, millised tööülesanded on praktikandi pädevuses sooritada ja mis ei ole tema tööülesanded. Praktikant peaks saama arvestatava praktilise (nii-öelda isetegemise) kogemuse.
 - **Kuidas lahendatakse probleeme?** Eelistatult peaks need esmalt püüdma lahendada koostöös praktikandi ja juhendaja vahel.
- *Probleemi tekkimisel on soovitatav kasutada refleksiooni, kus:
- praktikant kirjeldab olukorda (nt küsimus: “Mis toimus?”) ja
 - seletab, miks nii läks. Näiteks: “Nii läks sellepärast, et ...”, kirjeldades millised oskused/teadmised olid olemas, millised olid puudu, millised sisemised (ärevus, kartus vm) ja välimised tegurid mõjutasid toimimist.
 - Praktikant annab hinnangu oma tegevusele: mis õnnestus, milles oli ebakindel, mida võinuks teha teisiti, mis tunded tekkisid ja koos juhendajaga arutatakse, mida saanuks muuta, mida teha teisel korral teisiti.
- Kui probleemi ei suudeta lahendada praktikandi ja juhendaja vahelises arutelus, siis järgnevalt informeeritakse vajadusel praktikandiga lepingu sõlminud isikut ja/või asutuse juhatajat ning ülikoolipoolset üldjuhendajat mariliiskeskyla@gmail.com või koordinaatorit (juhiabi Anne Suluste, anne.suluste@ut.ee, telefon 7319856).
- Praktikapäeviku täitmine on praktikandi vastutus. Selle sisu kontrollib ja vajadusel korrigeerib juhendaja koostöös praktikandiga. Juhendav arst kinnitab praktikapäeviku andmed. Praktikapäevik on mahukas dokument ja seda täidetakse ja kontrollitakse eelistatult jooksvalt.

Praktika hindamine:

Praktikandi tööle annab hinnangu praktikandi vahetu juhendaja. Olulistest puudujääkidest on mõistlik teavitada ka ülikoolipoolset praktika üldjuhendajat (mariliiskeskyla@gmail.com) või koordinaatorit (juhiabi Anne Suluste, anne.suluste@ut.ee, telefon 7319856). Samas tuleks negatiivset hinnangut ennetada, astudes vajadusel varakult eelnevaid samme ülalpool kirjeldatud järjekorras.

Hea praktikajuhendaja:

- Annab noorele kolleegile piisavalt vabadust, olles enne veendunud tema pädevuse tasemes.
- Julgustab küsimuste ja keerulisemate juhtumite korral pöörduma juhendaja poole, et saada kinnitust või juhtnööre.
- Annab konstruktiivset ja õppimist toetavat tagasisidet.
- Innustab praktikanti uurima ja juurde õppima.
- Aitab noorel kolleegil praktika käigus saada juurde eneseusku ja enesekindlust.
- Inspireerib.

Juhend on koostatud "TÜ meditsiiniteaduste valdkonna arstiteaduse õppekava kliinilise praktika juhendajate juhendmaterjal" alusel.